

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik och lärande

2UVÄ02 UVK-kurs: Skolväsendets historia, värdegrund och samhälleliga villkor för ämneslärare - inr mot arbete i gymnasieskolan, 7,5 högskolepoäng

School system, history, fundamental values and social conditions - for subject teachers to upper secondary school, 7.5 credits

Huvudområde

Utbildningsvetenskap

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2012-03-29

Senast reviderad 2014-06-11 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av mål, innehåll och kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2014

Förkunskaper

Ämnesstudier inom ämneslärarprogrammet omfattande 1–30 hp samt 31–60 hp eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande utifrån ett historiskt och nutida perspektiv kunna:

- översiktligt redogöra för det svenska skolväsendet, dess tillkomst och utveckling samt de samhälleliga förutsättningarna för denna process
- Kritiskt granska skolväsendets politiska och professionella styrning
- problematisera föränderligheten i lärarrollens olika skepnader med utgångspunkt i dagens läraruppdrag
- med utgångspunkt i nutida debatter problematisera, diskutera och förhålla sig till begrepp knutna till skolans värdegrund; demokrati, mänskliga rättigheter, hållbar utveckling, jämställdhet och mångfald
- reflektera över skolans verksamhet och det didaktiska uppdraget som ämneslärare.

Innehåll

Kursen behandlar skolväsendets tillkomst och utveckling i relation till relevanta samhällsförändringar. I detta belyses dagens skola och lärarrollen utifrån ett historiskt perspektiv. Skolans dubbla roll som utbildare och fostrare av samhällsmedborgare diskuteras och problematiseras. Utifrån grundläggande demokratiteori läggs särskild vikt vid skolans demokratiuppdrag samt villkoren för skolans politiska och professionella styrning. De studerande tränas i en kritisk analys av skolans värdegrund utifrån de utmaningar som uppstår i mötet med samhällets föränderliga villkor.

Utbildningens demokratiska uppdrag diskuteras med utgångspunkt i värnandet om de mänskliga rättigheterna, värdegrundsfrågor och skolväsendets bidrag till kunskaper om ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. Frågor om klass, etnicitet och kön belyses ur ett historiskt och nutida perspektiv. Kursen behandlar hur de institutionella sammanhangen påverkar organiseringen av utbildning, såväl vad gäller verksamheten i stort, som på ett mer vardagligt plan i form av rutiner, regler, traditioner och perspektiv.

Professionsbas och professionell progression

Kursen introducerar skolan som arbetsplats och samhällelig institution. Här läggs en utbildningsvetenskaplig grund där läraruppdraget belyses och diskuteras.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

De studerandes befintliga vetenskapliga kunskaper fördjupas och breddas i utbildningsvetenskaplig riktning genom kritiskt förhållningssätt, reflektion och problematisering.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och seminarier.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen examineras genom salstentamen och skriftliga inlämningsuppgifter. Oavsett examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygssätts.

För betyget godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Senaste upplagan gäller, om inget annat anges.

Abrahamsson, Bengt. Utbildningsfunktioner. *Sociologisk forskning*, nr 4, s. 3-17 (15 s.).

Biesta, Gert (2009): Good education in an age of measurement: on the need to reconnect with the question of purpose in education. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability 21*: 33–46.

Broady, Donald (2007). Den dolda läroplanen. *Kritisk utbildningstidskrift (KRUT)* Nr 127 (3) (105 s.).

Colnerud, Gunnel. Värdegrund som pedagogisk praktik och forskningsdiskurs. *Pedagogisk forskning i Sverige*. Årg 9, nr 2, s. 81-98 (18 s.).

Ekman, Joakim & Pilo, Lena. *Skolan, demokratin och de unga medborgarna*. Stockholm: Liber (200 s.).

Florin, Christina. Bitter rot eller ljuftva frukter? Om kön, utbildning och modernitet. I *Historien, barnen och barndomarna: vad är problemet? En vänbok till Bengt Sandin*. Linköping s. 101-124 (24 s.).

Hargreaves, Andy (2000). Four Ages of Professionalism and Professional Learning. *Teachers and teaching: theory and practice* 6(2) (25 s.).

Lindensjö, Bo. Demokrati. Ur SOU 1999:77. Demokrati och medborgarskap. *Demokratiutredningens forskarvolym II*. Stockholm: Fakta info direkt, s. 11-34 (24 s.).

Lundgren, Ulf P, Säljö, Roger & Liberg, Caroline (red), (senaste upplagan) *Lärande, skola, bildning - grundbok för lärare*. Stockholm: Natur & Kultur, kap. 1-4.

Myndigheten för skolutveckling (2005). *Lärande om hållbar utveckling*. Stockholm: Liber, (21 s). Kan hämtas från www.skolverket.se

Orlenius, Kennert & Bigsten, Airi. *Den värdefulla praktiken - yrkesetik i pedagogers vardag*. Stockholm: Liber (160 s.)

Sandin, Bengt (2003), "Skolan, barnen och samhället - i ett historiskt perspektiv. I *Kobran, nallen och majjen. Tradition och förnyelse i svensk skola och skolforskning*. Stockholm: Myndigheten för skolutveckling (16 s)

Säfström, Carl Anders (2002). Den demokratiska medborgaren går i skolan. *Framtider* 3(2). Institutet för framtidsstudier, s. 10-15 (6 s.).

Artiklar om ca 200 sidor tillkommer.

Referenslitteratur:

Aktuella styrdokument för den verksamhet som utbildningen inriktas emot.